

Д. В. Халєєва
студ. III курсу
спеціальність «Економіка»
Науковий керівник: д. е. н., доц. І. А. Ломачинська

РОЛЬ ЛІЗИНГУ В РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У сучасних умовах глобалізації економіки та швидкого оновлення технологій, важливо мати доступ до необхідних ресурсів для забезпечення сталого розвитку бізнесу. Одним з інструментів, який може допомогти в цьому суб'єктам господарювання, є лізинг. Ба більше, саме лізинг може відіграти визначальну роль у швидкому та якісному відновленні національної економіки в післявоєнний період.

Лізинг – це специфічна форма фінансування, за якої компанія здійснює оренду обладнання або інших активів на певний термін з опцією викупу після закінчення контракту. У випадку лізингу, лізингодавець є власником обладнання, а лізингоприймач має можливість використовувати його на умовах оренди за певну плату. Однією з найбільш важливих переваг лізингу є зменшення фінансових ризиків, пов'язаних із придбанням активів за власні

кошти. За рахунок можливості використовувати обладнання, не витрачаючи значну частину капіталу на його придбання, суб'єкт господарювання може забезпечити свою діяльність та збільшити доступність до засобів виробництва. Крім того, лізинг дає можливість використовувати оновлене обладнання, що дозволяє збільшувати продуктивність та конкурентоспроможність підприємства. Для лізингодавця головна вигода угоди полягає в різниці закупівельної ціни майна та розміру лізингового платежу, і залишкової вартості, за якою майно викупує клієнт [1].

Досвід багатьох країн доводить, що лізинг потенційно може стати альтернативою кредитуванню, а за умови ефективної державної підтримки стимулювати модернізацію цілих галузей економіки. Рівень розвитку лізингових послуг у країні визначають нормативно-правове регулювання ринку лізингу, державна підтримка, макроекономічні умови, стан інвестиційного ринку, можливості бухгалтерського та податкового обліку тощо.

У світі є велика кількість прикладів успішного використання лізингу в розвитку різних галузей економіки (вантажні автомобілі, морські та повітряні судна, комп'ютерне та телекомунікаційне обладнання, сільськогосподарські та тракторні машини та обладнання, будівельне обладнання, автотехніка, промислове обладнання, будівлі та споруди). У розвинених країнах понад 25 % інвестицій у засоби виробництва пов'язані з лізинговими операціями. У США лізинг є одним із найбільш популярних інструментів фінансування виробництва та закупівлі нового обладнання. У Західній Європі лізинг сприяє розвитку малого та середнього бізнесу. В Україні, хоча лізинг ще не має такої широкої популярності, але також є важливим інструментом фінансування розвитку суб'єктів господарювання. До війни лізинг активно використовувався в сільському господарстві, транспорті, будівництві, промисловості.

Аналіз ринку лізингових послуг в Україні засвідчує, що він перебуває на стадії становлення. Активізація лізингових операцій істотно впливає на розширення реального сектору економіки. Потрібно зазначити, що лізинг в Україні має досить гарні перспективи, оскільки дозволить вирішити проблему нестачі в підприємств оборотних коштів та модернізації основних фондів в умовах технологічних змін та соціально-економічних перетворень [2].

Україна є дійсним членом Європейської федерації LEASEUROPE та має власну асоціація «Українське об'єднання лізингодавців», які сприяють розвитку лізингу в країні та захисту інтересів лізингодавців та лізингоотримувачів. Україна також має законодавчу базу, що регулює лізингову діяльність, та відповідні органи державного управління. В останні роки розвитку лізингу сприяє впровадження реформ та створення сприятливих умов для бізнесу. Так, урядові програми фінансування малих та середніх підприємств передбачають можливість використання лізингу як інструменту фінансування. Крім того, є спеціалізовані лізингові компанії, які надають послуги фінансування для різних секторів економіки.

Незважаючи на перспективність цього бізнесу, порівняно зі світовим ринком обсяг лізингу в Україні є мізерним, оскільки існує багато проблем і прогалин у державному регулюванні. Обсяг ринку лізингу у 2021 р. становив приблизно 14 млрд грн [3]. Українські підприємства активно використовують лізинг як спосіб отримання необхідного обладнання та машин, зменшення фінансових ризиків та залучення інвестицій. Проте, є кілька проблем, які гальмують розвиток лізингового ринку в Україні: низький рівень фінансової грамотності підприємців та їх недостатня свідомість про переваги використання лізингу, нестабільність економічної ситуації та низький рівень інвестиційної привабливості країни, недостатня ефективність використання лізингу та неповна відповідність практики міжнародним стандартам, недостатній рівень прозорості та стабільності правил реалізації лізингових операцій та захисту від недобросовісних дій сторін.

Важливо стимулювати розвиток лізингових компаній та підтримувати їхню конкурентоспроможність. Зокрема, це можливо за рахунок введення податкових пільг для компаній, які інвестують у нове обладнання та технології, розширення лізинговими компаніями географії своєї діяльності та введення нових продуктів. Так, в Україні перспективним напрямом є лізинг інтелектуальної власності, програмного забезпечення, а також використання потенціалу інтернет-технологій для підвищення ефективності лізингових операцій та залучення нових клієнтів.

Отже, лізинг є актуальним і важливим інструментом економічного розвитку в сучасних умовах. Можна з упевненістю узагальнити, що переваги лізингу (прискорена амортизація, податкові

пільги, зручні схеми придбання основних засобів і нематеріальних активів) можуть відіграти визначальну роль у формуванні факторів конкурентоспроможності вітчизняного підприємництва та післявоєнного відновлення національної економіки України.

Список використаної літератури

1. Safarova, G. Main Features of Financial Leasing Using International Experience. *International Journal of Innovative Technologies in Economy*. 2021. 1 (33). P. 1–6. DOI: 10.31435/rsglobal_ijite/30032021/7472
2. Ломачинська І., Чуркіна І. Податковий потенціал інвестиційного розвитку в системі соціально-економічної безпеки регіону в умовах децентралізації. *Науковий вісник Полісся*. 2022. № 2. С. 100–113.
3. Макалюк І. В. Скорик А. Ю. Аналіз тенденцій ринку фінансового лізингу в Україні. *Науково-технічний розвиток: економіка, технології, управління : матеріали XX Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Київ, 8–9 квітня 2021 р. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. С. 50–51.